

tionsmidlerne altid er for Statsborgerne. Det vil ogsaa fremfalde — haaber jeg — en mere rolig Forhandling af den Slags Forhold i Rigsdagen, idet det ofte — saavidt man har kunnet skønne — har forstyrret den Slags Sager, at en meget stor Del af Landets Beboere har levet under helt andre Forhold i denne vigtige Henseende end andre Beboere. Forsaavidt der imidlertid skulde ske nogen Nedgang i Statens Udgifter, kan det ikke negtes, at dette egentlig ikke henhører under Spørgsmaalet om Prisen og de dermed forbundne Udgifter for Statskassen ved Erhvervelsen af disse Baner. Den Nedgang, som vil kunne fremkomme, maa naturligvis henregnes under Finantsbudgettets Udgifter og Indtægter overhovedet med Hensyn til Kommunikationsmidlerne. Nogen direkte Indbydelse paa Bestemmelsen af Prisen for disse Baner maa dette Hensyn ikke kunne faae, saameget mindre som det Spørgsmaal, hvorvidt man vil gaa i den Henseende, jo navnlig med Hensyn til Udvidelsen af Banenettet vil komme til at afhænge af Regjeringens og Rigsdagens senere selvstændige Beslutning. Naar da hele Udvalget, med Undtagelse af det ærede Medlem fra Frederiksborg Amts 3die Valgfreds (Dinesen), som har antydet, af hvilke Grunde han ikke kan gaa med, er gaaet ind paa at anbefale Lovforslaget, da har man selvfølgelig erkendt, at fra det Øieblik Staten erhverver disse Baner, er den ikke blot berettiget, men forpligtet til at drive dem, saa nogen udtrykkelig Bemyndigelse i den Henseende behøver ikke at optages i Loven. Da det efter den hidtilværende Ordning er Indenrigsministeren, som driver Statsbanerne, behøver det heller ikke at siges, at Bestyrelsen indgaaer under Indenrigsministeriet, det er Regjeringens Sag. Naar der imidlertid er foreslaaet i Slutningen af § 1, at, naar Overdragelsen af Banerne til Staten har fundet Sted, blive disse i alle Henseender at betragte som Led af det bestaaende Statsbanenet, da kunde der deri ligge to Ting, for det Første det, at disse Baner ikke længere bleve et selvstændigt Aktiv, hvori der kunde optages Prioritetsgjæld, men kun en Del af de samlede Statsbaner. Dette har imidlertid neppe været Meningen; thi da der kommer til fremdeles at hestethinglæst Prioritetsgjæld paa disse Baner, er det selvfølgelig, uden at man behøver at nævne det i Loven, at de staa som et Aktiv, der kan være Pant for denne Prioritetsgjæld. Det, der nærmest er sigtet til ved denne Del af Lovforslaget, maa altsaa være, at, naar disse Baner blive betragtede som Led af det bestaaende Statsbanenet, faar Regjeringen Bemyndigelse til at drive dem akkurat efter de samme Regler, hvorefter den hidtil siden 1867, nemlig efter Lov af 14de Marts 1867 — saavidt jeg erindrer — har drevet Statsbanerne. I den Henseende har Udvalget

ment, at, skjøndt det maa være almindelig taget rigtigt og efter Overgangstiden i hvert Fald være en Selsølg, at disse Baner Øst for Storebelt bestyres med samme Myndighed som Banerne Vest for Storebelt, saa har man dog ikke kunnet overse, at der i Overgangstiden fremkommer visse Forhold, som ville bevirke, at det vil have særlig Interesse for Rigsdagen at have noget Tilseende dermed, mere end, naar Overgangstiden er forbi, og det Hele gaar efter mere bestemte Regler. Det vil af Betænkningen ses, at der i adskillige Tilfælde ikke er nogen lille Forskjel paa Løjerne; denne Forskjel kan hæves uden væsentlig Udgift for Statskassen ved en Forhøielse af Løjerne paa Banerne Vest for Storebelt og en Nedsættelse Øst for Storebelt, altsaa ved en Ligeliggjørelse ad den Vej. Men den kan ogsaa hæves paa den Maade, at Løjerne Øst for Storebelt blive nedsatte saaledes, at de ansættes fuldstændig efter de samme Principer, som Løjerne ere ansatte efter Vest for Storebelt. I saa Fald vil Forandringen — antager jeg — ikke uvæsentlig berøre Statskassens Interesser. Jeg kan nu ikke forlange, at Regjeringen skal i den Henseende pludselig ville søge en Ligeliggjørelse eller i alt Fald en væsentlig større Ligeliggjørelse, end nu er Tilfældet, af disse Forhold. Men da Kravene i denne Retning kunne beqværes saaledes, at Statskassens Interesser dog mulig kunne angribes temmelig stærkt derved, har Udvalget ment, at det var et billigt Forlangende ligeoverfor Regjeringen, at man forudsatte, at, inden saadanne væsentlige Bestemmelser forelaa, blev Rigsdagen gjort bekendt med et saadant Forslag i sine Hovedtræk, for at kunne give det sin Tilslutning enten ved Behandlingen af Finantsloven eller paa anden Maade. Man har ikke troet det nødvendigt at foreslaa en positiv Bestemmelse derom optagen i Loven, men har troet, at, naar det var forudsat mellem Regjering og Rigsdag, kunde man dermed finde sig tilfreds. Det er jo sandsynligt, at Regjeringen vil bruge de følgende Maaned, indtil engang i Efteraaret Rigsdagen samles igjen efter et passende Pusterum, til at indvinde de Erfaringer og til at foretage de omsfattende Overveielser, som en saadan Sag kræver. Naar det nu er givet, og det tror jeg, at hele Udvalget anser for givet, at det ikke er ønskeligt, at Regjeringens Sænder bindes stramt i saadanne Forhold, idet man erkjender det for en Nødvendighed, for at overhovedet en saadan Drift kan foregaa, at Administrationen har stor Frihed til at foretage forskellige Forandringer, saa at man altsaa kun ønsker Ordningen af disse Forhold forelagt i sine Hovedtræk, da antager jeg, at det hverken fra Driftens Side eller af Hensyn til Tidspunktet kan være forbundet med Vanskelighed at ordne Forholdet paa den Maade,